

1. หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานในที่ประชุมมหาสมาคม ณ ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2553 เนื่องในมงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ 68 พรรษา ซึ่งมีประเด็นรับสั่งเกี่ยวกับเรื่องธนาคารสมอง สรุปความว่า “คนที่เกษียณอายุแล้ว แต่ยังมีความเป็นนักวิชาการที่เก่งมากน่าจะรวบรวมมันสมองที่เก่งให้มารวมกันช่วยพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ของประเทศ ดูแลแก้ไขช่วยเหลือบ้านเมืองโดยจัดทำเป็น “ธนาคารสมอง” (Brain Bank) และเชิญชวนให้อาสามาช่วยงานแผ่นดินดูแลปกป้องชีวิตคนไทยให้ดีขึ้น

กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการสนองพระราชเสาวนีย์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ดังกล่าว มาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการจัดทำโครงการ “ธนาคารสมอง” และมอบหมายให้สำนักงานเขตเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ อีกทั้งตามนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในทุกด้านเน้นเป้าหมายสูงสุดคือให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา คนทุกคนและทุกวัยต้องได้รับการจัดสวัสดิการสังคมที่เหมาะสม ได้รับการสนับสนุนและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งในปัจจุบันผู้สูงอายุขาดการดูแลเอาใจใส่จากลูกหลาน ถูกมองข้ามความสำคัญ ไม่ได้รับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เท่าที่ควร ประกอบกับกรุงเทพมหานครได้จัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร 20 ปี ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2561 – 2565) และแผนปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2561 ด้านที่ 3 มหานครสำหรับทุกคน มิติที่ 3.1 ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแลอย่างครบวงจร เป้าหมายที่ 3.1.2 ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี เป้าประสงค์ที่ 3.1.2.1 ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี มาตรการที่ 5 สนับสนุนผู้สูงอายุมีการสะสมภูมิปัญญาเพิ่มขึ้น

สำนักงานเขตคันนายาว ได้เล็งเห็นถึงปัญหาและความสำคัญดังกล่าวจึงได้จัดทำโครงการศูนย์ประสานงานธนาคารสมองกรุงเทพมหานครขึ้น เพื่อเป็นการสนับสนุนโครงการดังกล่าวให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งส่งเสริมภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีความสุข รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคมได้

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเป็นศูนย์กลางการประสานงานและข้อมูลด้านภูมิปัญญาผู้สูงอายุของเขตคันนายาวที่มีความสามารถทั้งความรู้และประสบการณ์ในสาขาต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวม

2.2 เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ภูมิปัญญาผู้สูงอายุในพื้นที่เขตคันนายาว รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ อันจะนำประโยชน์ที่ได้รับไปช่วยพัฒนาชุมชนและสังคมได้ ส่งผลให้เกิดความภูมิใจในตนเอง และเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ไม่ถูกสังคมทอดทิ้ง

2.3 เพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่าและคุณประโยชน์ของผู้สูงอายุที่มีต่อสังคมโดยส่วนรวม และให้เกิดความเคารพยกย่องในผู้สูงอายุอันนำไปสู่แนวทางการลดปัญหาสังคม

3. เป้าหมาย

3.1 สรรหาผู้สูงอายุที่มีความสามารถทั้งความรู้และประสบการณ์ในสาขาต่าง ๆ ในพื้นที่เขตคันนายาว และคัดเลือกภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ จำนวน 1 ภูมิปัญญา จัดส่งให้สำนักพัฒนาสังคมคัดเลือกในระดับกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งให้การสนับสนุนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ

3.2 ผู้สูงอายุได้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ อีกทั้งยังมีส่วนร่วมในการนำความรู้และประสบการณ์มาพัฒนาชุมชนและสังคมอันจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวม โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วยผู้สูงอายุเจ้าของภูมิปัญญาและผู้สูงอายุในพื้นที่เขตคันนายาว จำนวน 20 คน เจ้าหน้าที่ 5 คน รวมทั้งสิ้น 25 คน

4. ลักษณะของโครงการ

เป็นโครงการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ระยะที่ 2 (พ.ศ.2561 - 2565) และแผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2561 ด้านที่ 3 มหานครสำหรับทุกคน มิติที่ 3.1 ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแลอย่างครบวงจร เป้าหมายที่ 3.1.2 ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี เป้าประสงค์ที่ 3.1.2.1 ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี มาตรการที่ 5 สนับสนุนผู้สูงอายุมีการสะสมภูมิปัญญาเพิ่มขึ้น

5. แนวทางการดำเนินงาน

5.1 เสนอขออนุมัติโครงการ

5.2 จัดทำแผนปฏิบัติงานและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.3 แบ่งการดำเนินโครงการออกเป็น 3 กิจกรรม คือ

5.3.1 ดำเนินการคัดเลือกผู้สูงอายุที่มีความสามารถทั้งความรู้และประสบการณ์ เพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของธนาคารสมองฯ ในสาขาต่างๆ ได้แก่

- ด้านวิชาชีพเฉพาะ
- ด้านการศึกษา
- ด้านการเกษตร
- ด้านกฎหมายและการปกครอง
- ด้านศิลปวัฒนธรรม
- ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ด้านพาณิชย์และบริการ
- ด้านการแพทย์และสาธารณสุข
- ด้านสังคม
- ด้านความมั่นคง
- ด้านบริหารจัดการและบริหารธุรกิจ
- ด้านวิศวกรรม
- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ด้านอุตสาหกรรม
- ด้านการเงิน การคลังและงบประมาณ
- ด้านคมนาคมและการสื่อสาร

- ด้านการวางแผนพัฒนา
- ด้านสถาปัตยกรรม
- ด้านประชาสัมพันธ์
- ด้านกีฬา

5.3.2 ดำเนินการคัดเลือกภูมิปัญญาผู้สูงอายุ จำนวน 1 ภูมิปัญญา พร้อมจัดทำประวัติและรายละเอียดส่งสำนักพัฒนาสังคม

5.3.3 จัดกิจกรรมทัศนศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้สูงอายุเจ้าของภูมิปัญญาและผู้สูงอายุในพื้นที่เขตคันนายาว

5.4 รายงานผลการดำเนินโครงการ

6. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

6.1 ดำเนินการคัดเลือกผู้สูงอายุที่มีความรู้และประสบการณ์ เพื่อจัดเก็บรวบรวมเป็นข้อมูลธนาคารสมองของกรุงเทพมหานคร เขตคันนายาว ภายในเดือนธันวาคม 2560 ณ สำนักงานเขตคันนายาว

6.2 ดำเนินการทัศนศึกษา “พาผู้สูงวัยชมเมือง” แบบไป-กลับ จำนวน 1 วัน ภายในเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2560 ณ แหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมหรือสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร (วัน เวลาและสถานที่ดำเนินการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม)

7. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2561 หมวดรายจ่ายอื่น งานพัฒนาชุมชน แผนงานพัฒนาชุมชน รายการค่าใช้จ่ายโครงการศูนย์ประสานงานธนาคารสมองกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา “พาผู้สูงวัยชมเมือง” จำนวนเงิน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) ตามรายละเอียดดังนี้

7.1 ค่าอาหาร (แบบไม่ครบมื้อ)

เป็นเงิน 3,750 บาท

(25 คน x 150 บาท x 1 วัน)

7.2 ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

เป็นเงิน 6,250 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 10,000 บาท

(หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)

ทั้งนี้ ให้สามารถถัวเฉลี่ยจ่ายได้ กรณียอดโดยยอดหนึ่งไม่เพียงพอ แต่ไม่เกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติไว้ในโครงการ

8. ปัญหา/อุปสรรค

8.1 สภาพภูมิอากาศอาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ

8.2 หากไม่ได้รับอนุมัติงบประมาณตามที่เสนอการดำเนินงานตามโครงการจะไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 สำนักงานเขตคันทนาวเป็นศูนย์กลางของการประสานงานและข้อมูลด้านผู้สูงอายุของเขตคันทนาวที่มีความสามารถทั้งความรู้และประสบการณ์ในสาขาต่างๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวม

9.2 สังคมมีความตระหนักในคุณค่าและคุณประโยชน์ของผู้สูงอายุที่มีต่อสังคม โดยส่วนรวมและเกิดความเคารพยกย่องในผู้สูงอายุ

9.3 ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมและเผยแพร่ต่อสาธารณชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

9.4 ผู้สูงอายุได้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ สามารถนำประโยชน์ที่ได้รับมาช่วยพัฒนาชุมชนและสังคมได้ ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความภูมิใจในตนเองและเห็นว่าตนเองมีคุณค่า ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

9.5 เขตคันทนาวเป็นเมืองน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง ครอบครัวอบอุ่นและประชาชนมีความสุข

10. การติดตามประเมินผล

10.1 ประเมินผลโครงการด้วยการสังเกตและสัมภาษณ์

10.2 ประเมินผลโครงการจากแบบสอบถามความพึงพอใจ

ลงชื่อ.....นางแสงเพ็ญ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางแสงเพ็ญ วิวัฒน์พนชาติ)
นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
สำนักงานเขตคันทนาว

ลงชื่อ.....นายบรรลิม นียมตรง.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายบรรลิม นียมตรง)
ผู้อำนวยการเขตคันทนาว